

Benli?in Farkl?la?mas? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Benli?in Farkl?la?mas? Envanteri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17526>

Özet

Benli?in Farkl?la?mas? Envanteri (BFE), bireylerin duygusal ve entelektüel sistemleri aras?ndaki ayr??ma derecesini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? olan **Differentiation of Self Inventory-Revised (DSI-R)** ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanm?? versiyonudur. Bu uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk yeti?kin popülasyonunda geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini incelemiştir. Ölçek, 20 maddeden ve **benli?in farkl?la?mas?** kavram?nın dört temel bile?enini temsil eden dört faktörden olmaktadır. BFE, Aile Sistemleri Teorisi kapsam?nda bireyin duygusal tepkisellik, benlik pozisyonu, duygusal kopma ve ba?kalar?na ba??ml?lik düzeylerini de?erlendirmek için kritik bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Benli?in Farkl?la?mas?, Aile Sistemleri Teorisi, Duygusal Tepkisellik, Ölçek Uyarlama, DSI-R, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Erkan I??k, Sema Bulduk.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, **Murray Bowen'n Aile Sistemleri Teorisi** ba?lam?nda tan?mlanan benli?in farkl?la?mas? düzeyini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Benli?in farkl?la?mas?, bireyin kendi dü?ünceleri ve duygular? ile ba?kalar?nın dü?ünce ve duygular? aras?nda net bir ayr?m yapabilme yetene?ini ifade eder. Bu uyarlama çal??mas?nın özel amacı ise, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve yeti?kin popülasyonu için do?ulamaktır.

BFE, özellikle klinik ve ara?tırma ortamlar?nda bireylerin duygusal olgunluklar?n?, stresle ba?a ç?kma stratejilerini ve ki?ileraras? ilişkilerdeki ba??ml?lik seviyelerini de?erlendirmek için tasarlanm??tır. Ölçek, yüksek farkl?la?ma düzeyine sahip bireylerin, yo?un duygusal bask? altında bile rasyonel ve özerk kararlar alabilme kapasitesini ölçer.

Yap?

Benli?in Farkl?la?mas? Envanteri, **benli?in farkl?la?mas?** kavram?nı ölçmektedir. Bu yapı, bireyin hem içsel (duygu ve dü?ünce ayr?m?) hem de ki?ileraras? (ba??msuzluk ve ba?lılık dengesi) düzeyde olgunlu?unu ifade eder. Ölçek, bu karma??k yapıyı dört alt boyutta incelemektedir:

Duygusal Tepkisellik: Çevresel stresörlere veya ele?tirilere a??r? duygusal tepki verme e?ilimi.

"Ben" Pozisyonu: Ki?isel inançlara sad?k kalma, bask? alt?nda dahi özerk bir duru? sergileyebilme yetene?i.

Duygusal Kopma: Aile üyeleriyle veya yak?n ili?kilerde duygusal mesafeyi koruma veya kaç?nma e?ilimi.

Ba?kalar?na Ba??ml?lik: Ba?kalar?n?n onay?na ve kabulüne a??r? ihtiya? duyma e?ilimi.

Ölçek toplamda 20 maddeden olu?ur ve bu dört faktör, benli?in farkl?la?mas?n?n çok boyutlu do?as?n? kapsamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini kan?tlamak amac?yla faktör analizleri kullan?lm??t?r. İlk olarak, ölçe?in faktör yap?s?n? ortaya ç?karmak için **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) uygulanm??t?r. AFA sonucunda, ölçe?in teorik olarak beklenen 20 madde ve dört faktörden olu?an yap?s? tespit edilmi?tir.

Elde edilen bu dört faktörlü modelin yap?s?sal geçerli?i, daha sonra **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) ile teyit edilmi?tir. Bu analizler, Benli?in Farkl?la?mas? Envanteri'nin orijinal DSI-R ölçe?i ile uyumlu bir faktör yap?s?n? Türk yeti?kin popülasyonunda da korudu?unu ve benli?in farkl?la?mas? yap?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Güvenirlik

Benli?in Farkl?la?mas? Envanteri'nin güvenilirlik analizleri, iç tutarl?lık katsay?s? ve test-tekrar test yöntemi kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Genel ölçek için hesaplanan **Cronbach Alfa** iç tutarl?lık katsay?s? ($\alpha = .81$) olarak bulunmu?tur. Bu de?er, ölçe?in yeterli düzeyde güvenilirli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Alt bile?enler için elde edilen iç tutarl?lık katsay?lar? da kabul edilebilir s?n?rlar içerisindedir:

Duygusal Tepkisellik Bile?eni için $\alpha = .78$

"Ben" Pozisyonu Bile?eni için $\alpha = .75$

Duygusal Kopma Bile?eni için $\alpha = .77$

Ba?kalar?na Ba??ml?lik Bile?eni için $\alpha = .74$

Ayr?ca, ölçe?in zaman içindeki ölçüm tutarl?lı??n? belirlemek amac?yla **test-tekrar test** güvenilirlik yöntemi de ba?ar?lı bir ?ekilde uygulanm??t?r. Bu sonuçlar, BFE'nin Türk yeti?kinler aras?nda istikrarlı ölçümler sa?lad??n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör analizi, onun 20 maddelik k?sa formunun dört temel bile?eni temsil etti?ini

netle?tirmi?tir. Yap?lan **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ve **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** çal??malar?, BFE'nin dört faktörlü yap?s?n? desteklemi?tir. Bu faktörler, benli?in farkl?la?ma düzeyinin çe?itli yönlerini ba??ms?z olarak ölçmektedir:

Duygusal Tepkisellik

"Ben" Pozisyonu

Duygusal Kopma

Ba?kalar?na Ba??ml?lik

Bu faktör yap?s?, ölçe?in teorik temeli olan Bowen Aile Sistemleri Teorisi ile güçlü bir uyum sergilemektedir.

Enstrüman

Test Tipi: Uyarlama

Format: 6'l? **Likert Tipi ölçek**

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinali ?ngilizce)

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kin Popülasyonu

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan yeti?kinler üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Kendini raporlama ölçe?i. Derecelendirme format? 1 (Hiç Uygun De?il) ile 6 (Çok Uygun) aras?nda de?ilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, **Cronbach Alfa**, DFA, AFA, Aile Terapisi, Duygusal Özerklik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Kurum E-posta Adresleri: eisik@mevlana.edu.tr (Sorumlu Yazar: Erkan I??k)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler & Ücret ve Test Y?I?

Benli?in Farkl?la?mas? Envanteri'nin Türkçe uyarlama çal??mas? 2015 y?I?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in ticari veya akademik kullan?m? için izin ve ücret bilgileri, sorumlu yazar Erkan I??k ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. Orijinal makalenin ba?lant?s?: proxy2.marmara-elibrary.com.

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [differentiation-of-self-inventory-revised-toad.pdf](#)

Referanslar

I??k, E., & Bulduk, S. (2015). Psychometric Properties of the Differentiation of Self Inventory?Revised in Turkish Adults. *Journal of marital and family therapy*, 41(1), 102-112.

Benli?in Farkl?la?mas? Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal çal??mada faktörleri temsil eden örnek maddelerdir ve de?itirilmemi?tir.

Ölçek 20 madde ve 4 faktörden olu?maktadır. Örnek maddeler:

Duygusal tepkisellik: Ele?tirilmek beni oldukça rahats?z eder.

"Ben" pozisyonu: De?itiremeyece?im ?eyler için üzülmemin bir anlam? yok.

Duygusal kopma: Ailemin yan?ndayken kendimi k?s?tlanm?? hissederim.

Ba?kalar?na ba??ml?I?k: Hemen hemen hayat?mdaki herkesten onay alma ihtiyac? hissederim.